

З В І Т

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У 2025/2026 Н.Р.

Дослідження було проведено у квітні-травні 2026 року. Опитування проводилось онлайн за допомогою Google форми. Заповнили анкету 200 здобувача освітнього ступеня «бакалавр» (1-4 курси) та «магістр» усіх факультетів НУ «Запорізька політехніка».

ЗМІСТ

Вибіркова сукупність.....	3
Навчальна та наукова діяльність.....	4
Оцінка якості освітнього процесу.....	21
Дотримання академічної доброчесності.....	33
Висновки.....	42

Вибіркова сукупність

У ході дослідження було опитано 711 здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» (1-4 курси) та «магістр» всіх факультетів НУ «Запорізька політехніка». В опитуванні взяли участь здобувачі 12 факультетів.

Таблиця 1.

Розподіл респондентів за факультетами

Факультет	Кількість надісланих запрошень	Кількість отриманих відповідей	Рівень відгуку на запрошення
Транспортний факультет	638	57	9%
Машинобудівний факультет	404	48	12%
Інженерно-фізичний факультет	367	37	10%
Електротехнічний факультет	851	94	11%
Факультет будівництва, архітектури та дизайну	479	43	9%
Факультет інформаційної безпеки та електронних комунікацій	645	51	8%
Факультет комп'ютерних наук і технологій	741	89	12%
Факультет бізнес-технологій та економіки	872	87	10%
Гуманітарний факультет	456	50	11%
Факультет управління фізичною культурою та спортом	609	49	8%
Юридичний факультет	433	52	12%
Факультет соціальних наук	451	54	13%
Всього	6946	711	10,4%

Рівень відгуку становить 10,4% від загальної кількості здобувачів у 2025/2026 навчальному році (див. *Таблицю 1*). Опитування проводилось методом розсилки здобувачам посилання на Google форми. Збір інформації анонімізований. Дані зважено за однією змінною: пропорція здобувачів факультету в загальній кількості здобувачів в університеті. Далі аналіз здійснено на зваженому масиві даних.

Навчальна та наукова діяльність

Результати опитування свідчать про загалом високий рівень відповідності освітньої програми очікуванням здобувачів освіти. Майже половина респондентів (45,5%) зазначили, що навчання повністю відповідає їхнім очікуванням, які вони мали при вступі до університету, а ще 38,6% обрали відповідь «Скоріше так». Таким чином, позитивно оцінюють відповідність освітньої програми своїм очікуванням 84,1% опитаних, що свідчить про належну якість організації освітнього процесу та відповідність змісту програми потребам здобувачів.

Водночас 8,6% респондентів відповіли «Скоріше ні», а 3,6% – «Ні», що може вказувати на окремі аспекти освітньої програми, які потребують удосконалення або кращого інформування вступників щодо особливостей навчання. Ще 3,6% опитаних вагалися з відповіддю, що може бути пов'язано з недостатнім досвідом навчання за програмою або складністю її комплексного оцінювання.

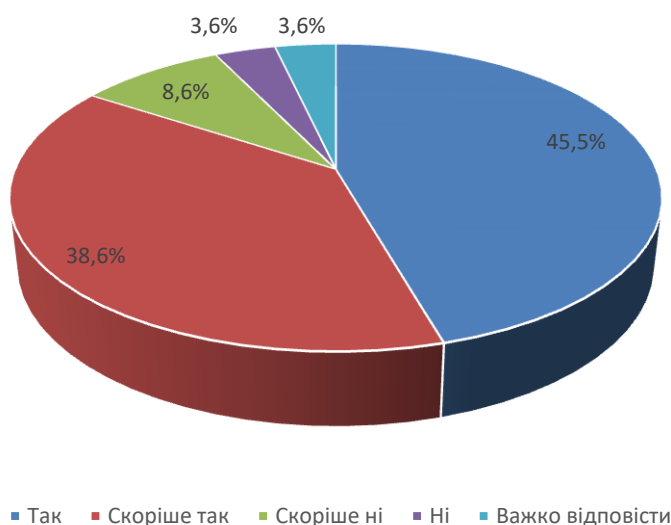

Рис. 1. Чи відповідає навчання за освітньою програмою Вашим очікуванням, які у Вас були при вступі в університет?

Отримані результати свідчать про переважно позитивне сприйняття освітньої програми здобувачами та підтверджують її здатність задовольняти очікування більшості опитаних. Водночас доцільно й надалі здійснювати моніторинг потреб здобувачів і враховувати їхні пропозиції щодо вдосконалення освітньої програми.

Аналіз відповідей здобувачів на запитання «Як на Вашу думку працює процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії в університеті?» свідчить про загалом позитивну оцінку здобувачами процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії в університеті. Найбільша частка респондентів (38,6%) оцінила її роботу як добру, а ще 24,1% – як відмінну. Таким чином, 62,7% опитаних позитивно оцінюють можливості формування власної освітньої траєкторії, що свідчить про ефективність механізмів реалізації права студентів на індивідуальний вибір освітніх компонентів та планування навчання.

Водночас 22,7% респондентів надали оцінку «задовільно», що може вказувати на наявність окремих аспектів процедури, які потребують подальшого вдосконалення, зокрема щодо інформування здобувачів, доступності вибору дисциплін або зручності організаційних процесів.

Негативну оцінку («погано») надали 6,4 % опитаних, що свідчити про наявність певних труднощів у реалізації індивідуальної освітньої траєкторії або про незадоволеність окремих здобувачів її організацією. Крім того, 8,2% респондентів вагалися з відповіддю, що може бути зумовлено недостатньою обізнаністю з відповідними процедурами або відсутністю власного досвіду їх використання.

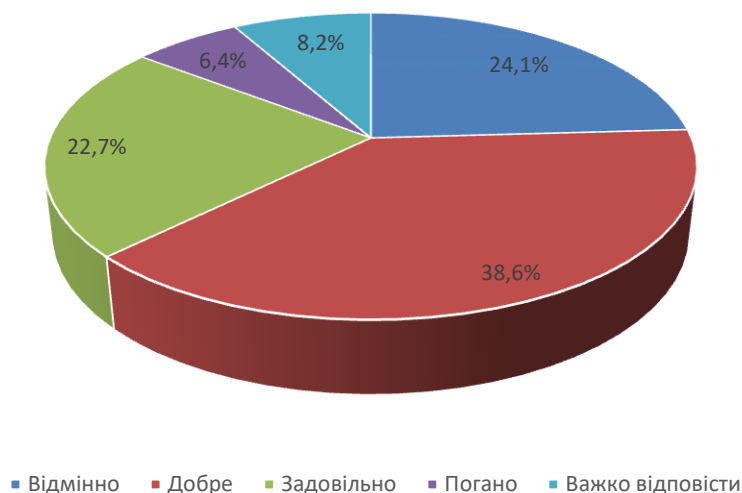

Рис. 2. Як на Вашу думку працює процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії в університеті?

Загалом отримані результати демонструють переважно позитивне сприйняття процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії та підтверджують її функціонування на належному рівні. Водночас доцільно продовжувати роботу над

підвищенням поінформованості студентів і вдосконаленням механізмів реалізації їхнього права на індивідуалізацію навчання.

Аналіз відповідей на запитання «Чи задовольняє Вас перелік вибірових дисциплін?» свідчить про високий рівень задоволеності здобувачів освіти переліком вибірових дисциплін. Більше як половина респондентів (52,7%) зазначили, що їх повністю задовольняє запропонований перелік дисциплін, що свідчить про відповідність його освітнім потребам та професійним інтересам студентів.

Водночас 40% опитаних обрали відповідь «Частково», що може вказувати на потребу в розширенні вибору дисциплін або оновленні їхньої тематики відповідно до сучасних тенденцій і запитів здобувачів. Незважаючи на загальну позитивну оцінку, ця частка респондентів демонструє наявність резервів для подальшого вдосконалення каталогу вибірових освітніх компонентів.

Лише 5% студентів зазначили, що перелік вибірових дисциплін їх не задовольняє, а 2,3% вагалися з відповіддю. Такий результат свідчить про відносно невелику кількість здобувачів, які мають труднощі з реалізацією власних освітніх інтересів через наявний перелік дисциплін.

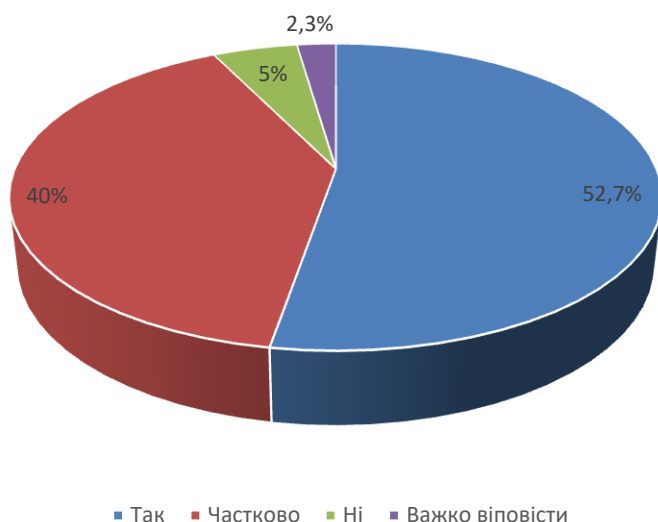

Рис. 3. Чи задовольняє Вас перелік вибірових дисциплін?

Загалом результати опитування підтверджують, що перелік вибірових дисциплін позитивно оцінюється більшістю здобувачів та забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Водночас доцільно продовжувати моніторинг потреб здобувачів освіти та оновлювати вибірові компоненти з урахуванням їхніх професійних інтересів і актуальних тенденцій розвитку галузі.

Результати відповідей на запитання «Чи задовольняє Вас підхід до вибору вибіркового дисциплін і способів формування груп для їх вивчення?» свідчать про переважно позитивне ставлення здобувачів освіти до підходу щодо вибору вибіркового дисциплін та способу формування груп для їх вивчення. Більшість респондентів (59,1%) зазначили, що їх повністю задовольняє чинний механізм організації вибору дисциплін, що свідчить про його ефективність та зрозумілість для студентів.

Водночас 25,5% опитаних відповіли «Частково», що може свідчити про наявність окремих аспектів процедури, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися кількості доступних дисциплін, порядку їх обрання, термінів проведення вибору або принципів формування навчальних груп.

Негативну оцінку надали 12,3% респондентів, що є відносно помітною часткою опитаних і може вказувати на існування певних організаційних труднощів або невідповідність окремих елементів процедури очікуванням студентів. Ще 3,2% респондентів вагалися з відповіддю, що може бути пов'язано з недостатнім досвідом участі у виборі дисциплін або недостатньою поінформованістю щодо особливостей цього процесу.

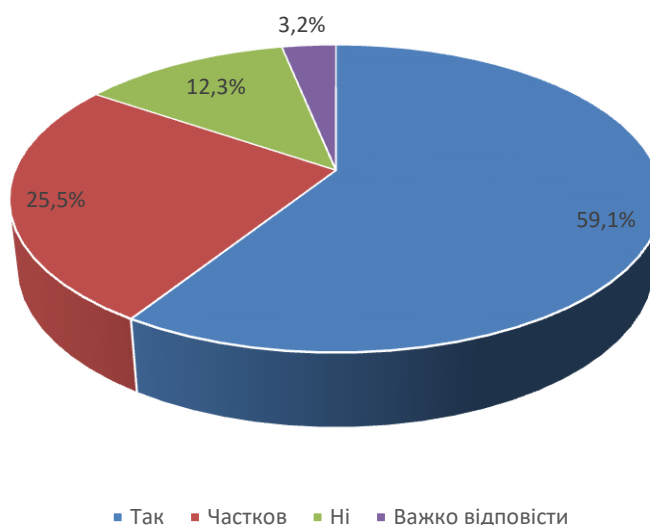

Рис. 4. Чи задовольняє Вас підхід до вибору вибіркового дисциплін і способів формування груп для їх вивчення?

Загалом результати демонструють позитивне сприйняття системи вибору вибіркового дисциплін та формування груп для їх вивчення, адже понад половина здобувачів повністю задоволена чинним підходом. Водночас доцільно враховувати пропозиції здобувачів щодо вдосконалення організаційних механізмів та забезпечення більшої гнучкості в реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

Результати відповідей на запитання «Чи задовольняє Вас перелік баз практик та їхній зміст?» засвідчують загалом високий рівень задоволеності здобувачів освіти переліком баз практики та їхнім змістом. Понад половина респондентів (52,7%) зазначила, що повністю задоволена запропонованими базами практики та змістом практичної підготовки. Це свідчить про їхню відповідність освітнім потребам і професійній спрямованості освітньої програми.

Ще 33,2% опитаних відповіли «Частково», що може вказувати на необхідність подальшого розширення переліку баз практики, урізноманітнення напрямів практичної діяльності або вдосконалення змістового наповнення практик відповідно до сучасних вимог професійної сфери.

Лише 3,2% респондентів висловили незадоволення переліком баз практики та їхнім змістом, що свідчить про незначну кількість здобувачів, чиї очікування щодо практичної підготовки не були повністю реалізовані. Водночас 10,9% опитаних вагалися з відповіддю, що може бути пов'язано з відсутністю власного досвіду проходження практики або недостатньою обізнаністю щодо її організації.

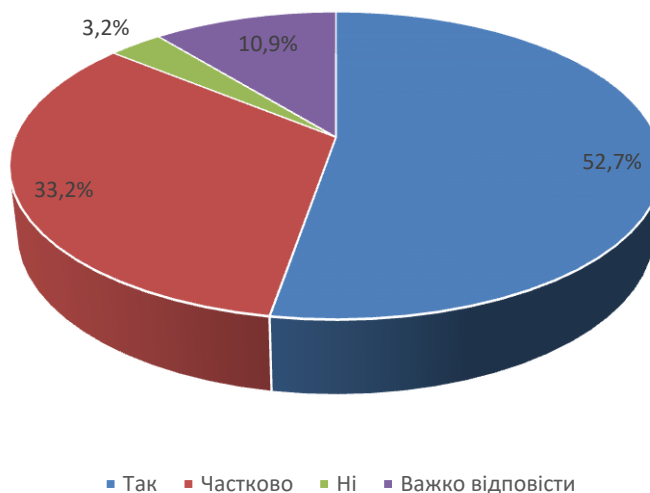

Рис. 5. Чи задовольняє Вас перелік баз практик та їхній зміст?

Загалом результати опитування демонструють позитивну оцінку практичної підготовки здобувачами освіти та підтверджують, що наявний перелік баз практик і зміст практичного навчання переважно відповідають їхнім потребам та очікуванням. Водночас доцільним є подальше вдосконалення практичної складової освітньої програми з урахуванням побажань здобувачів та вимог ринку праці.

Аналіз відповідей на запитання «Чи є корисним проходження практики для формування Ваших практичних навичок для подальшої роботи за спеціальністю?» демонструє високу оцінку здобувачами освіти ролі практики у формуванні професійних компетентностей та практичних навичок, необхідних для подальшої роботи за спеціальністю. Переважна більшість респондентів (69,5%) зазначила, що проходження практики є корисним для їхньої професійної підготовки, що підтверджує важливе значення практичної складової освітньої програми.

Ще 22,7% опитаних відповіли «Частково», що свідчить про загально позитивне сприйняття практики, проте водночас може вказувати на потребу в удосконаленні окремих аспектів її організації, змісту або розширенні можливостей для набуття практичного досвіду в реальних професійних умовах.

Лише 4,1% респондентів не вважають проходження практики корисним для формування професійних навичок, що є незначною часткою від загальної кількості опитаних. Ще 3,6% здобувачів вагалися з відповіддю, що може бути пов'язано з недостатнім досвідом проходження практики або складністю оцінювання її впливу на власний професійний розвиток.

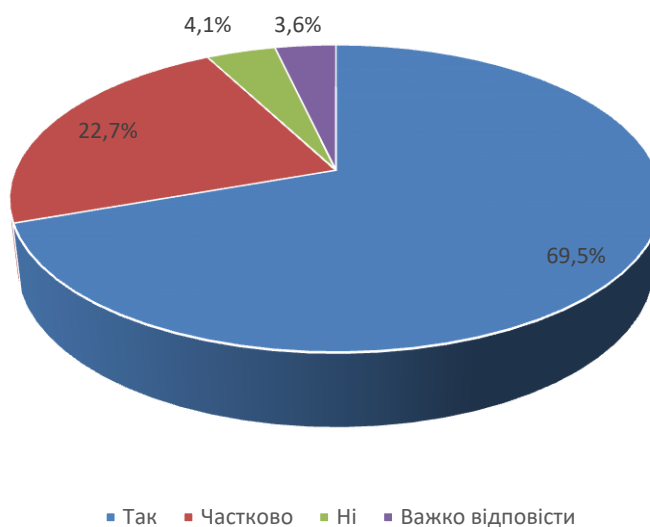

Рис. 6. Чи є корисним проходження практики для формування Ваших практичних навичок для подальшої роботи за спеціальністю?

Загалом результати підтверджують високу ефективність практичної підготовки в межах освітньої програми та її важливу роль у формуванні професійних компетентностей здобувачів освіти. Отримані дані свідчать про доцільність подальшого розвитку та вдосконалення практичної складової навчання з урахуванням потреб студентів і вимог сучасного ринку праці.

Результати відповідей на запитання «Як би Ви оцінили співвідношення обсягу навчального матеріалу та часу, відведеного на його опрацювання?» свідчать про те, що більшість здобувачів освіти позитивно оцінюють співвідношення обсягу навчального матеріалу та часу, відведеного на його опрацювання. Понад дві третини респондентів (68,6%) вважають це співвідношення оптимальним і зазначають, що мають достатньо часу для виконання навчального навантаження. Це свідчить про збалансованість освітнього процесу та раціональний розподіл навчальної роботи.

Водночас 22,3% опитаних відзначили наявність перевантаження та нестачу часу на опрацювання навчального матеріалу. Такий показник свідчить про те, що для частини здобувачів навчальне навантаження є досить інтенсивним. Це може бути зумовлено складністю окремих дисциплін, поєднанням навчання з роботою або значним обсягом самостійної роботи.

Лише 0,5% респондентів вважають, що навчального матеріалу недостатньо і вони мають вільний час, що підтверджує відсутність проблеми недостатнього навчального навантаження в освітній програмі. Ще 8,6% опитаних вагалися з відповіддю, що може свідчити про індивідуальні особливості сприйняття навчального навантаження або складність його об'єктивного оцінювання.

Рис. 7. Як би Ви оцінили співвідношення обсягу навчального матеріалу та часу, відведеного на його опрацювання?

Загалом результати демонструють, що освітній процес для більшості здобувачів є збалансованим і забезпечує достатній час для засвоєння навчального матеріалу. Водночас доцільно враховувати думку здобувачів, які відчувають перевантаження, та продовжувати

моніторинг навчального навантаження з метою підтримання оптимального балансу між обсягом освітніх компонентів і часом на їх опрацювання.

Аналіз відповідей на запитання «Чи знайомі Ви з процедурами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, у неформальній (курси, семінари, вебінари тощо) системі освіти?» свідчить про достатній рівень обізнаності здобувачів освіти щодо процедур визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти, а також у межах неформальної та інформальної освіти. Понад половина респондентів (57,7%) зазначають, що знайомі з відповідними процедурами. Це свідчить про належне інформування здобувачів щодо можливостей зарахування результатів навчання, отриманих поза межами формальної освіти.

Водночас досить значна частка опитаних (42,3%) відповіла, що не знайома з такими процедурами. Це може свідчити про недостатню поінформованість окремих здобувачів щодо можливостей визнання результатів неформального та інформального навчання, а також про необхідність активізації інформаційно-роз'яснювальної роботи з цього питання.

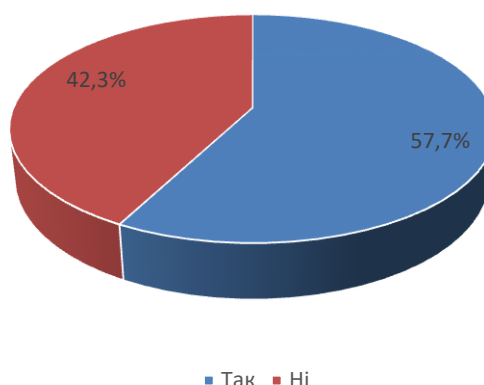

Рис. 8. Чи знайомі Ви з процедурами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, у неформальній (курси, семінари, вебінари тощо) системі освіти?

Отримані результати демонструють, що, хоча більшість здобувачів володіють інформацією про відповідні механізми визнання результатів навчання, рівень обізнаності ще потребує підвищення. Доцільним є подальше інформування здобувачів освіти через офіційний сайт університету, зустрічі зі здобувачами, консультації та інші комунікаційні заходи з метою забезпечення ширшого використання можливостей неформальної та інформальної освіти в освітньому процесі.

Результати відповідей на запитання «Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що викладання в Університеті є студентоцентризованим?» демонструють високий рівень підтримки здобувачами твердження щодо студентоцентризованого підходу до викладання в університеті. Понад третина респондентів (36,8%) повністю погоджуються з тим, що освітній процес орієнтований на потреби здобувачів освіти, а ще 47,3% обрали відповідь «Скоріше погоджуюся». Загалом позитивно оцінюють студентоцентризованість викладання 84,1% опитаних, що є свідченням ефективної реалізації принципів студентоцентризованого навчання в університеті.

Водночас 7,3% респондентів зазначили, що скоріше не погоджуються з таким твердженням, а 1,4% повністю не погоджуються. Це може свідчити про наявність окремих аспектів освітнього процесу, які потребують подальшого вдосконалення з погляду врахування індивідуальних потреб, інтересів та можливостей студентів.

Ще 7,3% опитаних вагалися з відповіддю, що може бути пов'язано з різним досвідом взаємодії з викладачами або недостатнім розумінням сутності студентоцентризованого підходу.

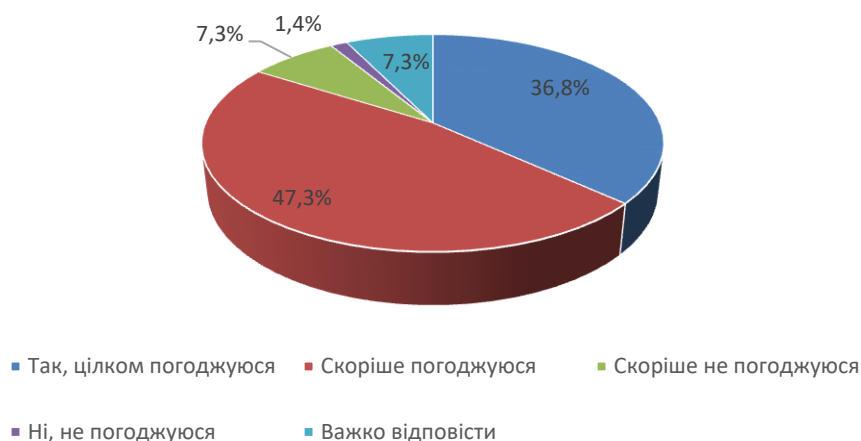

Рис. 9. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що викладання в Університеті є студентоцентризованим?

Загалом результати демонструють позитивне сприйняття здобувачами освіти організації освітнього процесу та підтверджують, що принципи студентоцентризованого навчання переважно реалізуються в університеті. Водночас доцільно продовжувати роботу над удосконаленням освітнього середовища, розширенням можливостей для індивідуалізації навчання та врахуванням зворотного зв'язку від студентів.

Аналіз відповідей на запитання «Чи знайомі Ви з порядком та критеріями оцінювання з освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, курсових робіт)?» свідчить про достатньо високий рівень обізнаності здобувачів освіти щодо порядку та критеріїв оцінювання з освітніх компонентів. Понад половина респондентів (58,6%) зазначили, що ознайомлені з критеріями оцінювання з усіх навчальних дисциплін, практик і курсових робіт, що свідчить про належний рівень інформування студентів та прозорість процедур оцінювання.

Водночас 38,2% опитаних відповіли «Частково», що може вказувати на те, що інформація про критерії оцінювання доводиться до здобувачів не в повному обсязі або окремі здобувачі не завжди ознайомлюються з нею належним чином. Такий результат свідчить про необхідність подальшого посилення інформаційної роботи щодо правил і критеріїв оцінювання за всіма освітніми компонентами.

Лише 1,4% респондентів зазначили, що не знайомі з порядком та критеріями оцінювання, а 1,8% вагалися з відповіддю. Незначна частка таких відповідей свідчить про загалом високий рівень прозорості та доступності інформації щодо оцінювання результатів навчання.

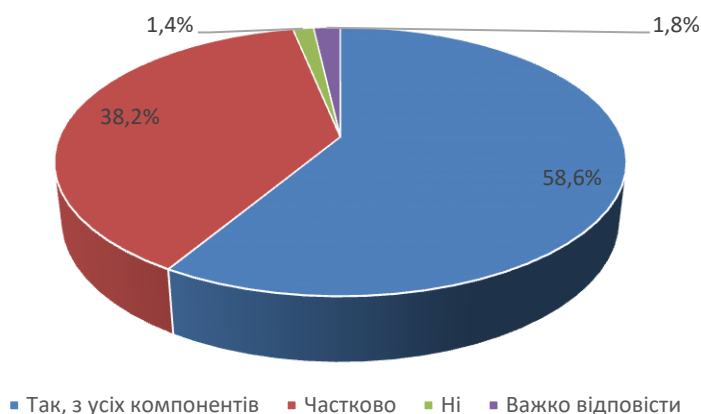

Рис. 10. Чи знайомі Ви з порядком та критеріями оцінювання з освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, курсових робіт)?

Загалом результати демонструють, що більшість здобувачів освіти поінформовані про порядок та критерії оцінювання, що є важливою складовою забезпечення прозорості освітнього процесу та дотримання принципів академічної доброчесності. Водночас доцільно продовжувати роботу над підвищенням рівня поінформованості студентів щодо критеріїв оцінювання всіх освітніх компонентів.

Аналіз відповідей на запитання «Чи вважаєте Ви порядок та критерії оцінювання прозорими і зрозумілими?» демонструє високий рівень довіри здобувачів освіти до порядку та критеріїв оцінювання результатів навчання. Понад половина респондентів (57,3%) вважають порядок і критерії оцінювання прозорими та зрозумілими, а ще 34,5% обрали відповідь «Скоріше так, ніж ні». Таким чином, позитивно оцінюють прозорість і зрозумілість системи оцінювання 91,8% опитаних, що є свідченням ефективного інформування студентів та відкритості процедур оцінювання.

Водночас 5,5% респондентів зазначили, що скоріше не вважають порядок і критерії оцінювання достатньо зрозумілими, а 0,9% висловили повну незгоду з цим твердженням. Такі результати можуть свідчити про необхідність додаткового роз'яснення окремих аспектів оцінювання або більш докладного ознайомлення здобувачів із критеріями оцінювання результатів навчання.

Ще 1,8% опитаних вагалися з відповіддю, що може бути зумовлено недостатнім досвідом проходження оцінювання за окремими освітніми компонентами або труднощами в оцінюванні чинних процедур.

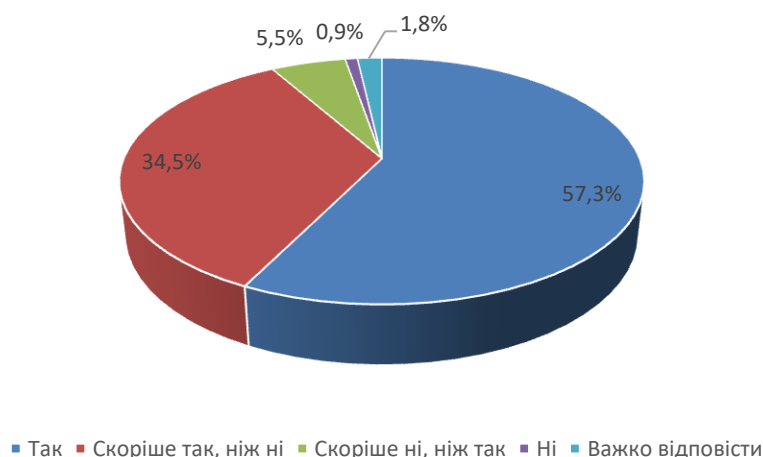

Рис. 11. Чи вважаєте Ви порядок та критерії оцінювання прозорими і зрозумілими?

Загалом результати демонструють високий рівень прозорості та зрозумілості системи оцінювання в університеті. Отримані дані підтверджують, що переважна більшість здобувачів освіти добре орієнтується у вимогах та критеріях оцінювання. Це сприяє підвищенню довіри до освітнього процесу та забезпеченню принципів справедливості й об'єктивності оцінювання.

Відповіді на запитання щодо вчасного надання викладачами інформації про зміст, результати навчання, порядок та критерії оцінювання свідчать про своєчасне отримання

інформації щодо змісту освітніх компонентів, результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Найбільша частка респондентів (56,8%) зазначила, що така інформація надається викладачами на початку вивчення дисципліни, що відповідає принципам прозорості освітнього процесу та дозволяє студентам заздалегідь ознайомитися з вимогами до навчання. Ще 30,9% опитаних вказали, що необхідна інформація надається переважно в процесі вивчення дисципліни. Це свідчить про те, що викладачі підтримують комунікацію зі здобувачами та уточнюють окремі аспекти навчання протягом семестру.

Для 4,1% респондентів основним джерелом такої інформації є силабуси, розміщені на сайті кафедри. Це підтверджує важливість відкритого доступу до навчально-методичних матеріалів та їх роль у забезпеченні поінформованості здобувачів освіти.

Невелика частка студентів (2,7%) зазначила, що інформація надається наприкінці вивчення дисципліни, а лише 0,5% опитаних вказали, що така інформація не надається взагалі. Це свідчить про поодинокі випадки несвоєчасного інформування здобувачів.

Ще 5% респондентів вагалися з відповіддю, що може бути зумовлено індивідуальним досвідом навчання або недостатньою увагою до отриманої інформації.

Рис. 12. Коли викладачі надають Вам інформацію щодо змісту, результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання?

Загалом результати демонструють належний рівень інформування здобувачів освіти щодо змісту дисциплін, результатів навчання та критеріїв оцінювання. Отримані дані підтверджують дотримання принципів відкритості та прозорості освітнього процесу, що сприяє формуванню зрозумілих і передбачуваних умов навчання для студентів.

Відповіді на запитання щодо залученості здобувачів освіти до науково-дослідницької роботи свідчать про помірний рівень залучення їх до науково-дослідницької роботи. Найбільша частка респондентів (47,7%) зазначила, що бере участь у науковій діяльності час від часу, що свідчить про наявність можливостей для долучення здобувачів до дослідницької роботи та їх періодичне використання.

Лише 10% опитаних повідомили про постійну участь у науково-дослідницькій діяльності. Це вказує на наявність здобувачів, які активно займаються науковою роботою, однак їх частка залишається порівняно невеликою.

Водночас майже третина респондентів (31,4%) зазначила, що не залучається до науково-дослідницької роботи. Такий показник може свідчити про недостатню поінформованість щодо можливостей наукової діяльності, обмеженість часу через навчальне навантаження або недостатню мотивацію до участі. Ще 10,9% опитаних вагалися з відповіддю, що може бути зумовлено різним розумінням поняття науково-дослідницької роботи або відсутністю чіткого усвідомлення власного рівня залученості до неї.

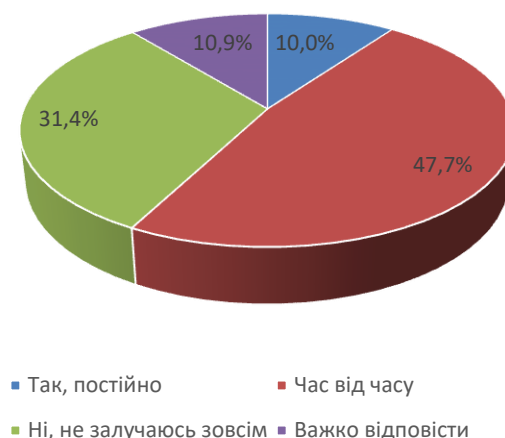

Рис. 13. Чи залучаєтесь Ви до науково-дослідницької роботи?

Загалом результати демонструють, що понад половина здобувачів освіти певною мірою залучені до науково-дослідницької діяльності. Водночас отримані дані свідчать про доцільність подальшого розвитку студентської науки, популяризації наукових заходів, конференцій, конкурсів та дослідницьких проєктів, а також створення додаткових умов для активнішого залучення здобувачів до наукової роботи.

Відповіді на питання про обізнаність здобувачів щодо програм міжнародної академічної мобільності свідчать про середній рівень обізнаності здобувачів освіти щодо

програм міжнародної академічної мобільності. Лише 26,4% респондентів зазначили, що мають інформацію про такі програми. Це свідчить про наявність групи здобувачів, які добре поінформовані про можливості міжнародного навчального та наукового обміну.

Найбільша частка опитаних (41,8%) відповіла «Частково», що може вказувати на поверхневе ознайомлення з програмами академічної мобільності або недостатню поінформованість щодо умов участі, доступних програм та механізмів реалізації міжнародного обміну.

Водночас 31,8% респондентів зазначили, що не володіють інформацією про програми міжнародної академічної мобільності. Такий показник свідчить про необхідність посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти щодо можливостей міжнародного співробітництва та участі у програмах академічного обміну.

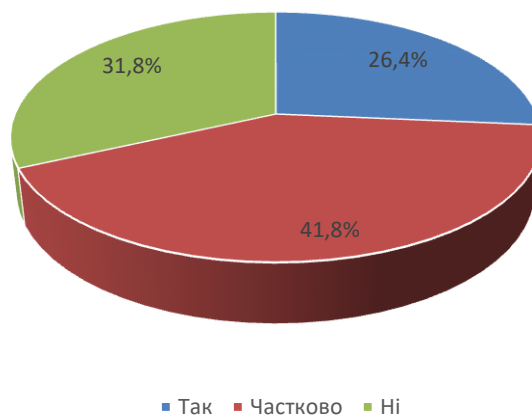

Рис. 14. Чи володієте Ви інформацією про програми міжнародної академічної мобільності?

Загалом результати демонструють, що рівень обізнаності здобувачів щодо програм міжнародної академічної мобільності потребує підвищення. Доцільним є більш активне інформування здобувачів освіти через офіційні інформаційні ресурси університету, зустрічі, презентації міжнародних програм та консультації щодо участі в програмах академічної мобільності. Це сприятиме розширенню можливостей здобувачів щодо набуття міжнародного освітнього досвіду та розвитку професійних компетентностей.

Відповіді на запитання щодо наявності необ'єктивності в оцінюванні знань свідчать про загалом позитивне сприйняття студентами об'єктивності оцінювання результатів навчання. Переважна більшість респондентів (72,7%) зазначила, що не зіштовхувалася з необ'єктивністю оцінювання своїх знань, що свідчить про достатній

рівень довіри здобувачів освіти до чинної системи оцінювання та її відповідність принципам справедливості й прозорості.

Водночас 27,3% опитаних вказали, що стикалися з випадками необ'єктивного оцінювання. Такий показник є досить суттєвим і може свідчити про наявність окремих ситуацій, які викликають у здобувачів сумніви щодо справедливості оцінювання результатів навчання. Це може бути зумовлено як із суб'єктивним сприйняттям процесу оцінювання, так і з окремими недоліками комунікації щодо критеріїв оцінювання або їх застосування.

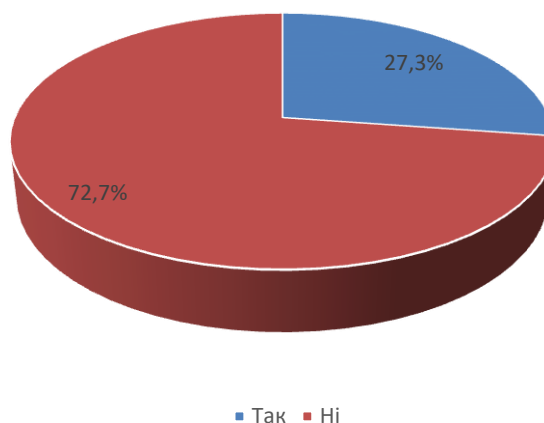

Рис. 15. Чи зіштовхувалися Ви з необ'єктивністю оцінювання Ваших знань ?

Загалом результати демонструють, що більшість здобувачів освіти позитивно оцінює об'єктивність оцінювання своїх знань. Водночас наявність понад чверті респондентів, які повідомили про випадки необ'єктивного оцінювання, свідчить про необхідність удосконалення механізмів забезпечення прозорості та справедливості оцінювання, а також підвищення рівня поінформованості здобувачів щодо процедур захисту їхніх прав у разі виникнення спірних ситуацій.

Відповіді на запитання про ознайомленість із процедурою оскарження результатів заліків та екзаменів демонструють недостатній рівень обізнаності здобувачів освіти щодо процедури оскарження результатів заліків та екзаменів. Лише 25,9% респондентів зазначили, що знайомі з відповідною процедурою, що вказує на відносно невелику частку здобувачів, які добре поінформовані про свої права та механізми захисту в разі виникнення спірних ситуацій щодо оцінювання.

Ще 29,1% опитаних відповіли «Частково», що свідчить про наявність загального уявлення про процедуру оскарження, однак недостатнє знання її окремих етапів, порядку подання звернень або строків розгляду апеляцій.

Найбільша частка респондентів (45,0%) зазначила, що не знайома з процедурою оскарження результатів заліків та екзаменів. Такий показник свідчить про необхідність посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо прав здобувачів освіти та механізмів забезпечення справедливого оцінювання.

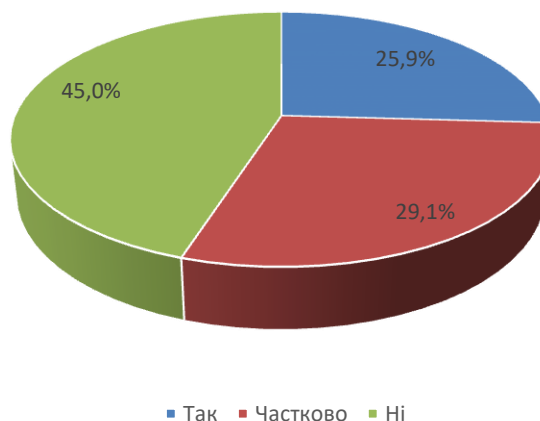

Рис. 16. Чи знайомі Ви з процедурою оскарження результатів заліків, екзаменів?

Загалом результати демонструють потребу в підвищенні рівня поінформованості здобувачів щодо процедури оскарження результатів контролю знань. Доцільним є більш активне висвітлення відповідної інформації на офіційних ресурсах університету під час ознайомчих зустрічей зі студентами та в межах вивчення освітніх компонентів. Це сприятиме забезпеченню прозорості освітнього процесу, захисту прав здобувачів освіти та підвищенню довіри до системи оцінювання.

Результати відповідей на запитання щодо ознайомлення з політикою, стандартами й процедурами дотримання академічної доброчесності в університеті свідчать про високий рівень обізнаності здобувачів освіти щодо політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності в університеті. Більшість респондентів (69,5%) зазначила, що ознайомлені з відповідними положеннями, зокрема з Кодексом академічної доброчесності НУ «Запорізька політехніка». Це свідчить про ефективну роботу університету з інформування здобувачів щодо принципів академічної доброчесності та формування культури відповідального навчання.

Ще 21,8% опитаних відповіли «Частково», що може вказувати на загальне розуміння основних принципів академічної доброчесності, але недостатню обізнаність із окремими нормативними документами, процедурами або видами відповідальності за порушення академічної доброчесності.

Лише 8,6% респондентів зазначили, що не знайомі з політикою та процедурами академічної доброчесності. Порівняно невелика частка таких відповідей свідчить про достатньо високий рівень поширення інформації з цього питання серед здобувачів освіти.

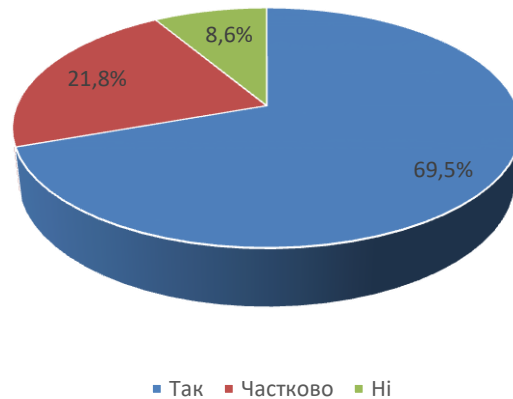

Рис. 17. Чи знайомі Ви з політикою, стандартами й процедурами дотримання академічної доброчесності в університеті? Зокрема, з Кодексом академічної доброчесності
 НУ «Запорізька політехніка»
 (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf)?

Загалом результати демонструють належний рівень поінформованості здобувачів щодо принципів та норм академічної доброчесності. Отримані дані підтверджують ефективність заходів університету, спрямованих на популяризацію академічної культури та дотримання етичних стандартів в освітньому середовищі. Водночас доцільно продовжувати інформаційно-роз'яснювальну роботу для підвищення рівня обізнаності тих здобувачів освіти, які лише частково або зовсім не знайомі з відповідними процедурами та нормативними документами.

Оцінка якості освітнього процесу

Результати відповідей на запитання щодо рівня професіоналізму викладачів свідчать про дуже високий рівень довіри здобувачів освіти до професійної компетентності науково-педагогічних працівників. Понад половина респондентів (53,6%) вважають викладачів професіоналами високого рівня, а ще 42,7% обрали відповідь «Скоріше так». Таким чином, позитивно оцінюють професійний рівень викладачів 96,3% опитаних, що є надзвичайно високим показником та свідчить про високу якість кадрового забезпечення освітнього процесу.

Водночас 3,2% респондентів відповіли «Скоріше ні», а 0,5% – «Ні». Незначна частка таких відповідей може вказувати на окремі випадки невідповідності очікуванням здобувачів щодо професійних або педагогічних компетентностей окремих викладачів.

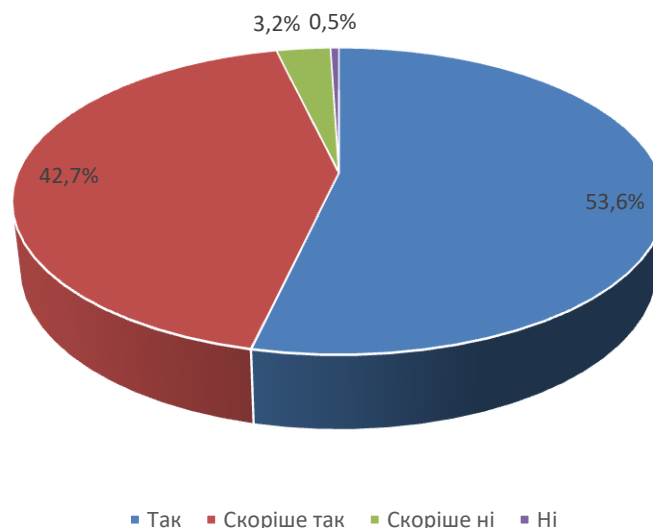

Рис. 18. Чи вважаєте Ви викладачів, які у Вас викладають, професіоналами високого рівня?

Отримані результати демонструють, що переважна більшість здобувачів освіти високо оцінює рівень професіоналізму викладачів, їхню фахову підготовку та здатність забезпечувати якісний освітній процес. Це сприяє формуванню позитивного освітнього середовища, підвищує довіру студентів до освітньої програми та створює належні умови для досягнення програмних результатів навчання.

Результати відповідей на запитання про взаємини між здобувачами та викладачами свідчать про позитивний характер їхньої взаємодії. Більшість респондентів (60,9%)

зазначили, що їхні відносини з викладачами мають доброзичливий, конструктивний і довірливий характер, а ще 35,0% обрали відповідь «Скоріше так». Загалом позитивно оцінюють взаємодію з викладачами 95,9% опитаних, що є свідченням сприятливого психологічного клімату та ефективної комунікації в освітньому середовищі.

Лише 1,4% респондентів відповіли «Скоріше ні», а 0,9% – «Ні», що вказує на поодинокі випадки незадоволеності характером взаємовідносин із викладачами. Такі результати можуть бути зумовлені індивідуальним досвідом студентів або окремими комунікативними труднощами.

Ще 1,8% опитаних вагалися з відповіддю, що може свідчити про нейтральне ставлення до цього питання або про труднощі щодо узагальненої оцінки взаємодії з усіма викладачами.

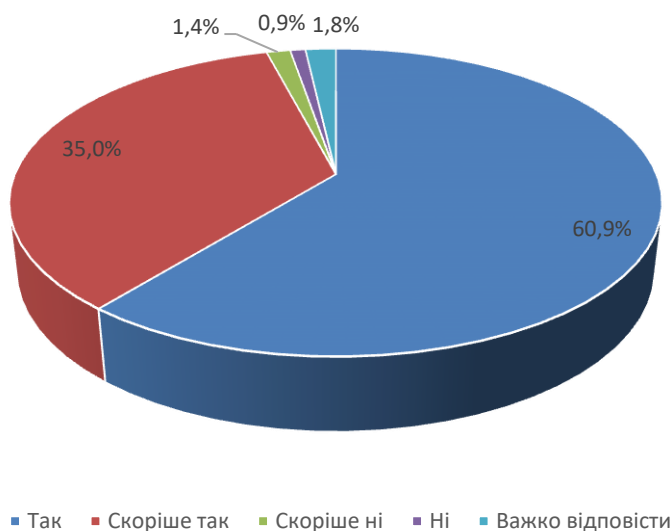

Рис. 19. Чи можете Ви сказати, що Ваші відносини з викладачами загалом мають доброзичливий, конструктивний і довірливий характер?

Загалом результати демонструють високий рівень довіри, взаємоповаги та конструктивної співпраці між здобувачами та викладачами. Отримані дані підтверджують наявність комфортного освітнього середовища, яке сприяє ефективному навчанню, відкритому діалогу та реалізації принципів студентоцентрованого підходу в освітньому процесі.

Результати відповідей на запитання щодо доцільності залучення професіоналів-практиків, експертів і потенційних роботодавців до освітнього процесу свідчать про високий рівень підтримки здобувачами освіти ідеї залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів та потенційних роботодавців. Понад половина

респондентів (58,2%) вважають доцільним залучення їх на постійній основі до викладання практичних дисциплін. Це свідчить про зацікавленість здобувачів в отриманні актуальних практичних знань і навичок безпосередньо від фахівців-практиків.

Ще 32,3% опитаних підтримують залучення професіоналів для опрацювання окремих практичних тем. Таким чином, загалом 90,5% респондентів позитивно оцінюють участь практиків у реалізації освітнього процесу, що підкреслює важливість посилення практичної складової навчання та розвитку співпраці з представниками професійного середовища.

Лише 2,7% здобувачів вважають, що в такому залученні немає потреби, що свідчить про незначну частку здобувачів, які не бачать додаткової цінності від участі практиків в освітньому процесі. Ще 6,8% респондентів вагалися з відповіддю, що може бути зумовлено недостатнім досвідом участі в таких заходах або відсутністю чіткого уявлення про можливі переваги від залучення практиків.

Рис. 20. Чи вважаєте Ви доцільним залучати до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів, потенційних роботодавців?

Загалом результати опитування демонструють значний запит студентів на розширення співпраці університету з представниками професійної спільноти. Отримані дані підтверджують доцільність залучення до освітнього процесу фахівців-практиків, експертів і роботодавців, що сприятиме підвищенню практичної спрямованості освітньої програми, формуванню актуальних професійних компетентностей та кращій підготовці здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності.

Результати відповідей на запитання щодо задоволеності рівнем матеріально-технічного забезпечення навчання свідчать про загалом позитивну оцінку здобувачами освіти рівня матеріально-технічного забезпечення навчання за освітньою програмою. Понад половина респондентів (55%) зазначили, що задоволені наявним матеріально-технічним забезпеченням, що свідчить про достатні умови для організації освітнього процесу та досягнення програмних результатів навчання.

Ще 32,3% опитаних відповіли «Частково», що може вказувати на наявність окремих аспектів матеріально-технічної бази, які потребують оновлення або вдосконалення. Зокрема, це може стосуватися технічного оснащення аудиторій, спеціалізованого обладнання, програмного забезпечення чи інших ресурсів, необхідних для якісного навчання.

Лише 4,5% респондентів висловили незадоволення рівнем матеріально-технічного забезпечення, що свідчить про відносно невелику кількість здобувачів, чиї потреби у цьому аспекті не задовольняються повною мірою. Водночас 8,2% опитаних вагалися з відповіддю, що може бути зумовлено недостатнім досвідом використання окремих ресурсів або складністю комплексної оцінки матеріально-технічної бази.

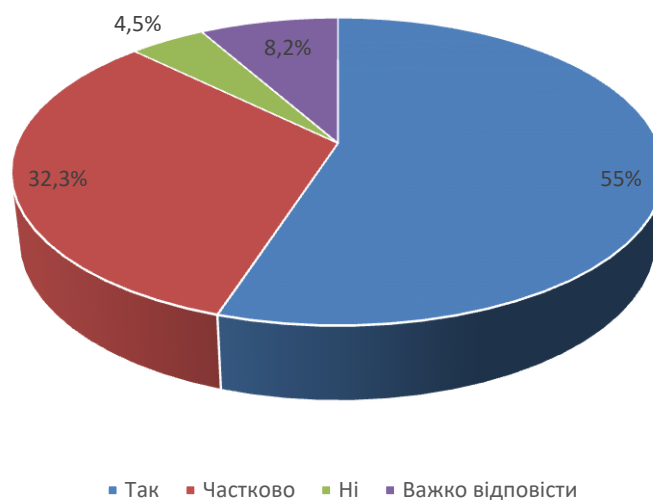

Рис. 21. Чи задоволені Ви рівнем матеріально-технічного забезпечення навчання за освітньою програмою?

Загалом результати демонструють, що більшість здобувачів освіти позитивно оцінює матеріально-технічне забезпечення освітньої програми. Водночас отримані дані свідчать про доцільність подальшого вдосконалення та модернізації матеріально-технічної бази з урахуванням потреб здобувачів і сучасних вимог до організації освітнього процесу.

Результати відповідей на запитання щодо задоволеності рівнем інформаційного та навчально-методичного забезпечення свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів освіти. Більшість респондентів (60%) зазначили, що повністю задоволені наявними навчально-методичними матеріалами та інформаційною підтримкою освітнього процесу, що свідчить про їх доступність, актуальність і відповідність потребам здобувачів.

Ще 33,6% опитаних відповіли «Частково», що може вказувати на необхідність вдосконалення окремих навчально-методичних матеріалів, оновлення інформаційних ресурсів або розширення доступу до додаткових освітніх джерел.

Лише 3,2% респондентів висловили незадоволення рівнем інформаційного та навчально-методичного забезпечення, а ще 3,2% вагалися з відповіддю. Незначна частка таких відповідей свідчить про загалом позитивне сприйняття здобувачами організації навчально-методичного супроводу освітнього процесу.

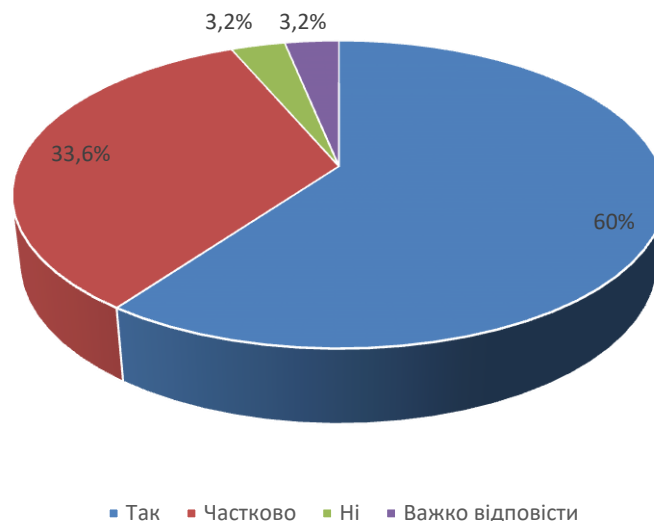

Рис. 22. Чи задоволені Ви рівнем інформаційного та навчально-методичного забезпечення навчання за освітньою програмою?

Загалом результати опитування демонструють, що переважна більшість здобувачів освіти позитивно оцінює рівень інформаційного та навчально-методичного забезпечення навчання. Отримані дані підтверджують належне забезпечення освітнього процесу необхідними ресурсами для успішного опанування освітньої програми. Водночас доцільно продовжувати роботу з удосконалення навчально-методичного супроводу та оновлення інформаційних ресурсів відповідно до сучасних освітніх потреб і вимог.

Результати відповідей на запитання щодо джерел підтримки в освітньому процесі свідчать про наявність розвиненої системи підтримки здобувачів освіти в освітньому

процесі. Найчастіше здобувачі відзначали підтримку з боку кураторів академічних груп (63,2%), що свідчить про важливу роль кураторів у супроводі здобувачів, вирішенні організаційних питань та наданні необхідної консультативної допомоги.

Високий рівень підтримки також забезпечують викладачі, яких обрали 60,5% респондентів. Це підтверджує наявність ефективної комунікації між викладачами та здобувачами, а також готовність науково-педагогічних працівників надавати допомогу під час навчання.

Важливим джерелом підтримки для здобувачів є одногрупники, на яких вказали 51,8% опитаних. Такий результат свідчить про сприятливий соціально-психологічний клімат у студентському середовищі та розвиток взаємодопомоги між здобувачами освіти. Підтримку з боку деканату відзначили 34,1% респондентів, що також підтверджує його значущу роль в організації освітнього процесу та супроводі здобувачів.

Водночас лише 5,5% здобувачів вказали на студентське самоврядування як джерело підтримки, що може свідчити про недостатню поінформованість здобувачів щодо його діяльності або недостатню залученість студентського самоврядування до вирішення питань, які є актуальними для студентів. Крім того, 4,1% опитаних зазначили, що підтримка їм не надається, а 2,9% обрали інші варіанти відповіді.

Рис. 23. Хто Вам надає найкращу підтримку в освітньому процесі?

Загалом результати демонструють, що більшість здобувачів освіти отримує підтримку від різних учасників освітнього процесу, насамперед від кураторів, викладачів та одногрупників. Це свідчить про сприятливе освітнє середовище та ефективну систему комунікації й супроводу здобувачів під час навчання.

Результати відповідей на запитання щодо поінформованості здобувачів з «Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій» у НУ «Запорізька політехніка» свідчать про середній рівень обізнаності здобувачів освіти. Лише 40,5% респондентів зазначили, що знайомі з відповідним документом, що свідчить про наявність значної частини здобувачів, які володіють інформацією про механізми врегулювання конфліктів та захисту своїх прав в університеті.

Ще 32,7% опитаних відповіли «Частково», що може вказувати на загальне ознайомлення з положенням, але недостатнє розуміння окремих процедур, порядку звернення або алгоритму дій у разі виникнення конфліктних ситуацій.

Водночас 26,8% респондентів зазначили, що не поінформовані про «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій». Такий показник свідчить про необхідність посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо механізмів захисту прав здобувачів освіти та процедур вирішення конфліктів в університетському середовищі.

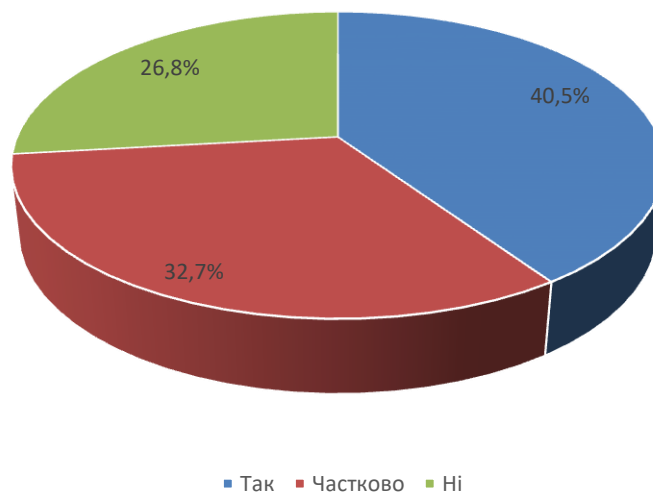

Рис. 24. Чи поінформовані Ви з Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій НУ «Запорізька політехніка»?

Загалом результати демонструють, що, хоча більшість здобувачів певною мірою ознайомлена з положенням (73,2% відповідей «Так» і «Частково»), рівень повної обізнаності залишається недостатнім. Отримані дані вказують на доцільність активнішого інформування здобувачів освіти через офіційні ресурси університету, кураторські години, зустрічі зі здобувачами та інші комунікаційні заходи. Це сприятиме підвищенню правової обізнаності здобувачів та забезпеченню ефективного використання механізмів врегулювання конфліктних ситуацій.

Аналіз відповідей на запитання щодо дій у разі конфліктної ситуації свідчить про те, що у разі виникнення конфліктної ситуації здобувачі освіти насамперед звертаються до представників університету, з якими вони мають найбільш тісний і регулярний контакт. Найчастіше респонденти обирали куратора академічної групи (75%), що підтверджує його ключову роль як першої ланки підтримки та посередника у вирішенні проблемних ситуацій.

Високий рівень довіри також демонструють звернення до декана факультету (45,5%) та завідувача кафедри (34,1%), що свідчить про готовність здобувачів використовувати офіційні механізми врегулювання конфліктів на рівні структурних підрозділів університету.

Значно менша частка респондентів готова звертатися до представників вищого керівництва університету: до ректора – 11,8%, до проректора – 6,4%. Це може пояснюватися тим, що здобувачі насамперед розглядають можливість вирішення конфліктів на найближчих рівнях управління.

До студентського самоврядування звернулися б 7,7% опитаних, що може свідчити про недостатню поінформованість щодо його ролі у захисті прав здобувачів освіти або недостатній рівень залученості студентського самоврядування до процесів врегулювання конфліктних ситуацій.

Водночас 17,7% респондентів зазначили, що вирішуватимуть конфлікт самостійно та не звертатимуться ні до кого. Такий показник свідчить про прагнення частини здобувачів самостійно розв'язувати проблемні питання, проте також може вказувати на недостатню обізнаність щодо можливостей отримання підтримки в університеті.

Незначна частка опитаних готова звертатися до зовнішніх інституцій, зокрема до Міністерства освіти і науки України (4,1%) або на гарячу лінію МОН чи органів виконавчої влади (4,1%), що свідчить про переважну орієнтацію здобувачів на вирішення конфліктних ситуацій у межах університету.

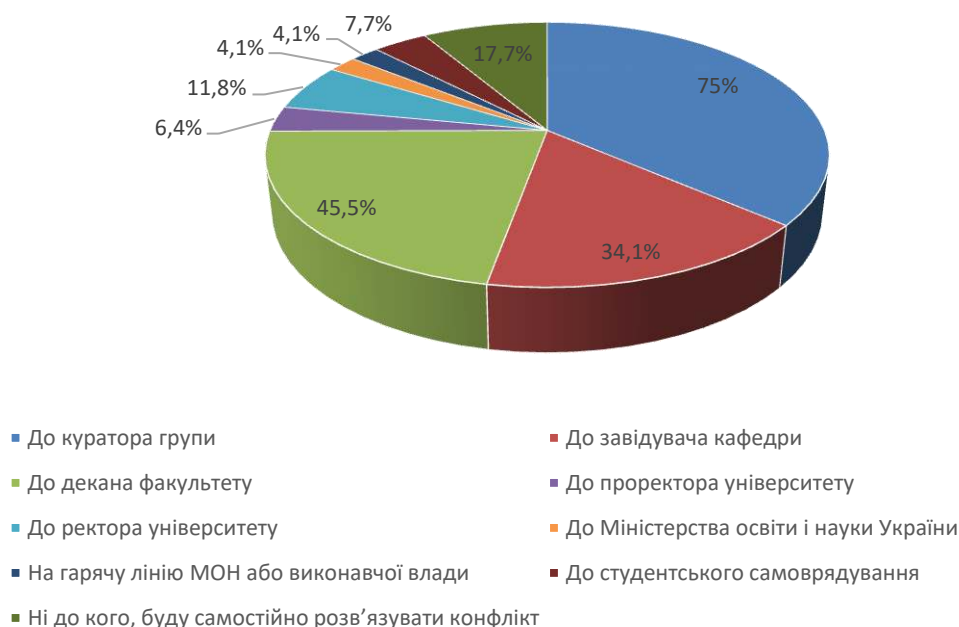

Рис. 25. Виходячи з вищезазначеного положення, до кого Ви будете звертатися в разі конфліктної ситуації?

Загалом результати демонструють достатній рівень довіри здобувачів освіти до внутрішніх механізмів врегулювання конфліктів, насамперед через кураторів, деканат і кафедри. Водночас доцільно продовжувати інформування здобувачів щодо можливостей підтримки та алгоритмів дій у разі виникнення конфліктних ситуацій.

Щодо ознайомлення здобувачів освіти із процедурою перегляду ОП, то результати опитування свідчать про достатньо високий рівень обізнаності щодо залучення їх до перегляду та вдосконалення освітніх програм. Більшість респондентів (70,9%) зазначили, що ознайомлені з відповідною процедурою. Це свідчить про ефективне інформування здобувачів та реалізацію принципів студентоцентрованого підходу в управлінні якістю освіти.

Водночас 29,1% опитаних відповіли, що не ознайомлені з процедурою залучення здобувачів до перегляду освітніх програм. Такий показник свідчить про те, що майже третина здобувачів не володіє інформацією про можливість участі в процесах удосконалення освітньої програми та впливу на її зміст.

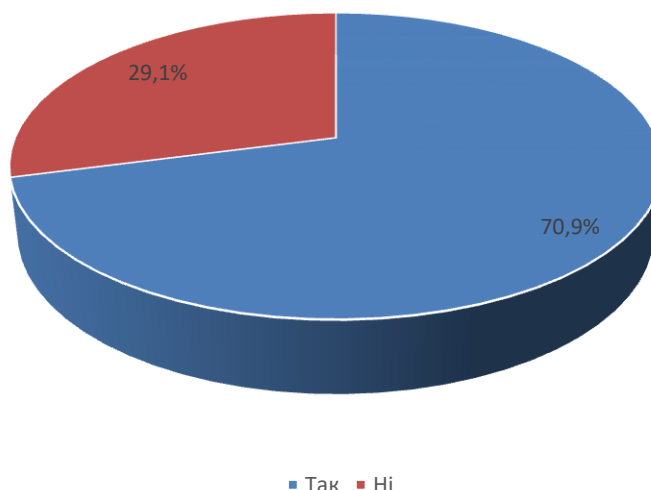

Рис. 26. Чи ознайомлені Ви з процедурою залучення здобувачів до перегляду освітніх програм?

Загалом результати демонструють позитивну ситуацію щодо поінформованості здобувачів освіти про механізми їхньої участі у перегляді освітніх програм. Водночас наявність майже третини респондентів, які не знайомі з відповідною процедурою, вказує на необхідність подальшого посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи. Доцільно більш активно інформувати здобувачів про форми та способи їх участі в оновленні освітніх програм через опитування, громадські обговорення, робочі групи та інші механізми зворотного зв'язку, що сприятиме підвищенню їхньої залученості до процесів забезпечення якості освіти.

Результати відповідей на запитання про способи залучення здобувачів до перегляду освітніх програм свідчать про те, що основним механізмом залучення здобувачів освіти до перегляду освітніх програм студенти вважають офіційний сайт університету, де розміщені освітні програми. Саме цей варіант обрали 54,1% респондентів, що свідчить про важливу роль електронних ресурсів у забезпеченні відкритості та доступності інформації щодо вдосконалення освітніх програм. Другим за поширеністю каналом залучення є куратор академічної групи, якого зазначили 16,4% опитаних. Це підтверджує роль кураторів як посередників між здобувачами та адміністрацією університету в забезпеченні комунікації та зборі пропозицій щодо освітнього процесу.

Водночас лише 4,1% респондентів вказали на засідання кафедри як спосіб участі в перегляді освітніх програм, а 2,3% – на завідувача кафедри. Такі показники можуть

свідчити про недостатню поінформованість здобувачів щодо можливостей безпосередньої участі в роботі кафедр та процесах обговорення освітніх програм.

Особливу увагу привертає той факт, що 23,2% опитаних не знають, яким чином можуть бути залучені до перегляду освітніх програм. Це свідчить про необхідність посилення інформаційної роботи щодо механізмів участі здобувачів освіти в удосконаленні освітніх програм та розвитку культури студентського партнерства в забезпеченні якості освіти.

Рис. 27. Яким чином Ви можете залучатися до перегляду освітніх програм?

Загалом результати демонструють, що здобувачі переважно орієнтуються на офіційний сайт університету як основний інструмент участі в перегляді освітніх програм. Водночас значна частка здобувачів, які не знають про наявні механізми залучення, свідчить про необхідність інформування здобувачів щодо можливостей впливу на зміст та розвиток освітніх програм.

Відповіді на запитання щодо актуальності та затребуваності освітньої програми свідчать про переважно позитивну оцінку здобувачами освіти актуальності та затребуваності освітньої програми. Майже половина респондентів (48,2%) вважає, що освітня програма повністю відповідає сучасним вимогам і запитам ринку праці, а ще 35,5% обрали відповідь «Скоріше так». Загалом позитивно оцінюють актуальність освітньої програми 83,7% опитаних, що свідчить про її відповідність сучасним тенденціям розвитку професійної сфери та потребам роботодавців.

Водночас 6,8% респондентів відповіли «Скоріше ні», а 2,3% – «Ні». Такі результати можуть свідчити про наявність окремих аспектів освітньої програми, які, на

думку здобувачів, потребують оновлення або більшої орієнтації на сучасні вимоги ринку праці.

Ще 7,3% опитаних вагалися з відповіддю, що може бути зумовлено недостатнім досвідом професійної діяльності, обмеженими знаннями про сучасні тенденції ринку праці або складністю оцінювання відповідності освітньої програми реальним потребам роботодавців.

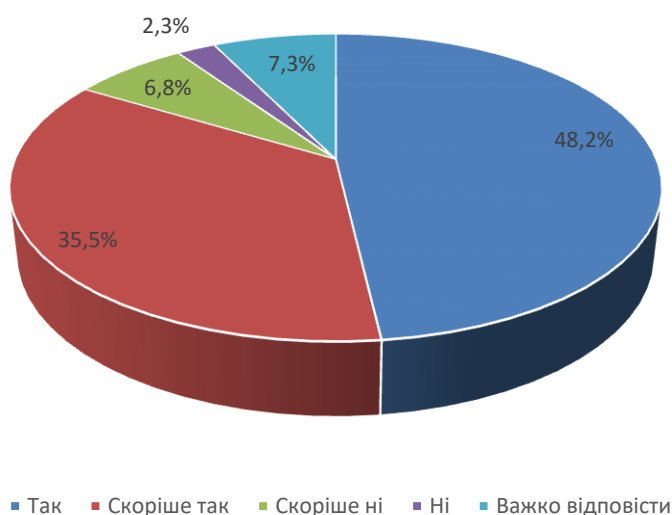

Рис. 28. Чи вважаєте Ви освітню програму, за якою навчаєтеся, актуальною, затребуваною, такою, що відповідає запитам ринку праці?

Загалом результати демонструють високий рівень довіри здобувачів до змісту освітньої програми та її здатності забезпечувати підготовку фахівців, затребуваних на ринку праці. Отримані дані підтверджують актуальність освітньої програми та її відповідність професійним потребам, водночас вказуючи на доцільність постійного моніторингу вимог ринку праці та вдосконалення змісту освітніх компонентів.

Дотримання академічної доброчесності

Аналіз відповідей на питання про порушення академічної доброчесності протягом I семестру 2025/2026 н.р. свідчить про загалом сприятливу ситуацію щодо дотримання принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі. За всіма запропонованими видами порушень найбільша частка респондентів зазначила, що не стикалася з ними протягом I семестру 2025/2026 навчального року.

Найпоширенішим серед зазначених порушень виявилось списування. Хоча 68,6% студентів повідомили, що не стикалися з ним, водночас 25,0% зазначили, що траплялися такі випадки рідко, а 6,3% – часто або дуже часто. Це свідчить про необхідність подальшої профілактичної роботи щодо формування культури самостійного виконання навчальних завдань.

Щодо плагіату 71,4% респондентів зазначили, що не стикалися з його проявами, тоді як 21,4% повідомили про поодинокі випадки, а 7,2% – про часті або дуже часті випадки. Отримані результати свідчать про загалом належний рівень дотримання вимог академічної доброчесності, водночас зберігається потреба в подальшому інформуванні здобувачів освіти про правила академічного письма та коректне використання джерел.

Стосовно необ'єктивного оцінювання 64,5% здобувачів зазначили, що не стикалися з ним, тоді як 29,5% повідомили про рідкісні випадки, а 5,9% – про часті або дуже часті прояви. Порівняно з іншими видами порушень цей показник є одним із найвищих, що може свідчити про необхідність подальшого вдосконалення процедур оцінювання та підвищення рівня поінформованості студентів щодо критеріїв оцінювання результатів навчання.

Таблиця 2

З якими порушеннями академічної доброчесності Ви стикалися впродовж I семестру 2025/2026 н.р.

Порушення академічної доброчесності	Регулярно	Часто	Інколи	Ніколи
Плагіат (використання чужих ідей, дослідницьких результатів у рефератах, курсових, кваліфікаційних роботах, без посилання на джерело)	3,6%	3,6%	21,4%	71,4%
Списування	1,8%	4,5%	25,0%	68,6%
Необ'єктивне оцінювання	1,8%	4,1%	29,5%	64,5%

Загалом результати демонструють, що більшість здобувачів освіти не стикається з порушеннями академічної доброчесності. Водночас наявність окремих випадків плагиату, списування та необ'єктивного оцінювання свідчить про доцільність продовження системної роботи з популяризації принципів академічної доброчесності, підвищення прозорості освітнього процесу та формування відповідальної академічної культури.

Аналіз відповідей на запитання щодо основних чинників виникнення недоброчесної поведінки в освітньому процесі свідчить про те, що студенти пов'язують її виникнення в освітньому процесі насамперед із об'єктивними труднощами, зумовленими поєднанням навчання з іншими видами діяльності. Найбільша частка респондентів (58,2%) вважає основним чинником нестачу часу у здобувачів, які працюють. Це може свідчити про складність поєднання навчання з трудовою діяльністю, що інколи спонукає окремих здобувачів до пошуку нечесних способів виконання навчальних завдань.

Важливим фактором також названо лінощі здобувачів та небажання навчатися, на що вказали 41,4% опитаних. Такий результат свідчить про усвідомлення здобувачами значної ролі особистої відповідальності та мотивації у дотриманні принципів академічної доброчесності.

Майже третина респондентів (32,3%) пов'язує недоброчесну поведінку зі знеціненням вищої освіти, коли головною метою стає отримання диплома, а не здобуття знань і професійних компетентностей. Ще 30,5% опитаних вагалися з відповіддю, що може свідчити про складність визначення конкретних причин цього явища або різне бачення його природи.

Серед інших чинників здобувачі назвали загальне знецінення моральних норм (19,5%) та недостатню оплату праці викладачів (17,3%). Водночас лише 8,2% респондентів вважають причиною недоброчесної поведінки відсутність дієвих механізмів контролю та боротьби з такими проявами в освітньому процесі.

Рис. 31. Які, на Вашу думку, основні чинники виникнення недоброчесної поведінки у навчальному процесі?

Загалом результати свідчать про те, що здобувачі освіти розглядають недоброчесну поведінку як багатofакторне явище, основними причинами якого є нестача часу, недостатня мотивація до навчання та зниження цінності освіти. Отримані дані підтверджують необхідність формування культури академічної доброчесності, підвищення мотивації до навчання та створення умов, які сприятимуть успішному поєднанню навчальної та професійної діяльності студентів.

Аналіз відповідей на запитання щодо змін у кількості випадків зловживань порівняно з попередньою сесією демонструє переважне сприйняття ситуації як стабільної: майже половина респондентів (47,7%) зазначила, що кількість випадків зловживань залишилася без змін, що може свідчити про відсутність суттєвих коливань у рівні проявів недоброчесної поведінки в освітньому процесі.

Водночас 18,6% опитаних вважають, що випадків зловживань стало менше. Такий результат може свідчити про позитивний вплив заходів, спрямованих на забезпечення академічної доброчесності, підвищення прозорості процедур оцінювання та формування відповідальної академічної культури серед здобувачів.

Лише 3,2% респондентів зазначили, що випадків зловживань стало більше. Незначна частка таких відповідей свідчить про відсутність тенденції до зростання недоброчесних практик у більшості студентських спостережень.

Водночас значна частка опитаних (30,5%) не захотіла відповідати на це запитання. Це може бути зумовлено чутливістю теми, відсутністю достатньої інформації для

оцінювання ситуації або небажанням висловлювати власну позицію щодо проявів недоброчесної поведінки.

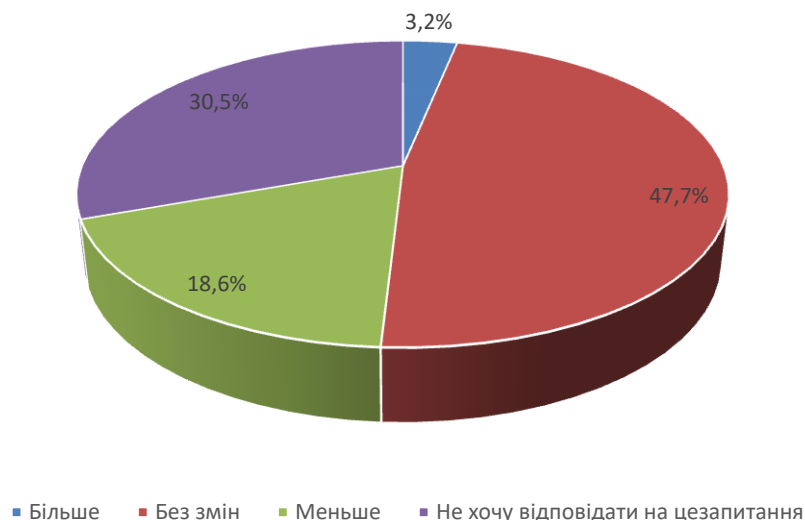

Рис. 32. За Вашими особистими спостереженнями – порівняно з минулою (зимовою) сесією, випадків зловживань стало більше чи менше?

Загалом результати свідчать про стабільну ситуацію щодо випадків зловживань в освітньому процесі. Отримані дані можуть розглядатися як підтвердження ефективності заходів університету, спрямованих на підтримку принципів академічної доброчесності та забезпечення прозорості освітнього процесу.

Аналіз відповідей на запитання щодо роз'яснювальної роботи викладачів про недопущення плагіату свідчать про достатньо високий рівень проведення викладачами роз'яснювальної роботи щодо недопущення плагіату в студентських науково-дослідних роботах та під час виконання індивідуальних завдань. Майже половина респондентів (45%) зазначила, що така робота проводиться з усіх навчальних дисциплін, що свідчить про системний підхід до формування культури академічної доброчесності серед здобувачів освіти.

Ще 33,2% опитаних відповіли, що питання недопущення плагіату висвітлюється з більшості предметів. Таким чином, 78,2% респондентів підтверджують регулярне інформування щодо принципів академічної доброчесності, що є позитивним показником ефективності профілактичної роботи в університеті.

Водночас 16,4% здобувачів зазначили, що роз'яснення проводяться лише інколи або в межах окремих дисциплін. Це може свідчити про нерівномірність підходів до висвітлення питань академічної доброчесності в різних освітніх компонентах.

Лише 5,5% опитаних відповіли, що ніколи не отримували від викладачів роз'яснень щодо недопущення плагіату. Незважаючи на невелику частку таких відповідей, вони вказують на необхідність подальшого посилення системності інформаційної роботи з цього питання.

Рис. 33. Чи ведуть викладачі роз'яснювальну роботу з Вами про недопущення плагіату у студентських науково-дослідних роботах, виконанні індивідуальних завдань?

Загалом результати демонструють належний рівень уваги до питань академічної доброчесності в освітньому процесі. Отримані дані свідчать про ефективну роботу викладачів щодо профілактики плагіату та формування відповідального ставлення здобувачів до виконання навчальних і науково-дослідних робіт. Водночас доцільно забезпечити більш рівномірне впровадження таких практик у межах усіх освітніх компонентів.

Аналіз відповідей на запитання щодо впливу електронного архіву кваліфікаційних робіт на якість робіт та запобігання плагіату свідчать про переважно позитивне ставлення здобувачів освіти до цієї ініціативи. Найбільша частка респондентів (40%) вважає, що наявність репозитарію позитивно впливає на якість студентських робіт та сприяє недопущенню плагіату.

Ще 29,1% опитаних відповіли «Частково», що також свідчить про загалом позитивне сприйняття ролі електронного архіву. Таким чином, 69,1% респондентів визнають його корисність для підвищення якості кваліфікаційних робіт та забезпечення прозорості академічної діяльності.

Лише 3,6% здобувачів не вбачають позитивного впливу репозитарію на якість робіт і профілактику плагіату. Така незначна частка відповідей свідчить про відсутність суттєвого заперечення ефективності цього інструменту серед здобувачів освіти.

Водночас досить значна частина респондентів (27,3%) вагалася з відповіддю. Це може бути зумовлено недостатньою обізнаністю щодо принципів роботи електронного архіву, відсутністю практичного досвіду його використання або недостатнім розумінням його ролі в забезпеченні академічної доброчесності.

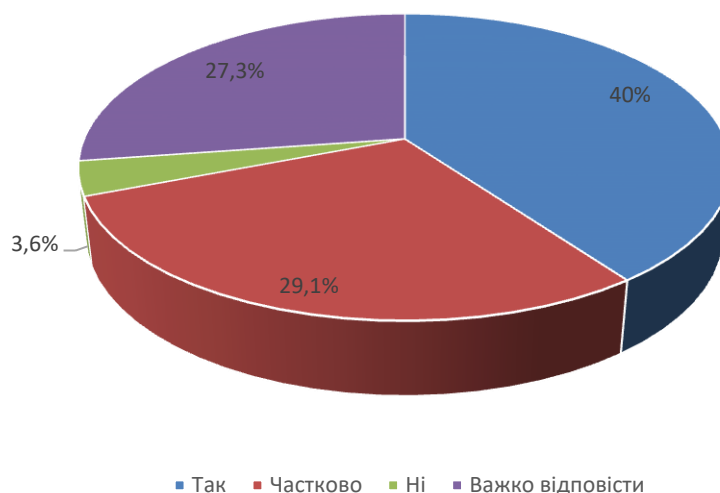

Рис. 34. Як Ви вважаєте, чи має позитивний вплив на якість робіт та недопущення плагіату існування електронного архіву (репозитарію) студентських кваліфікаційних робіт?

Загалом результати демонструють позитивне ставлення здобувачів до функціонування електронного репозитарію кваліфікаційних робіт та його потенційного впливу на підвищення якості академічних робіт і запобігання плагіату. Водночас значна частка респондентів, які не змогли оцінити його ефективність, свідчить про доцільність посилення інформаційної роботи щодо призначення та можливостей використання електронного архіву в освітньому процесі.

Аналіз відповідей на запитання щодо ознайомлення здобувачів зі змістом Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» демонструє переважну обізнаність студентської спільноти з цим документом. Більше половини респондентів (56,8%) зазначили, що добре ознайомлені з положеннями Кодексу, що свідчить про ефективне інформування здобувачів щодо принципів академічної доброчесності та правил етичної поведінки в освітньому середовищі.

Ще 35,9% опитаних відповіли, що дещо чули про Кодекс. Такий результат свідчить про загальне ознайомлення більшості здобувачів із питаннями академічної доброчесності, проте водночас може вказувати на потребу в глибшому вивченні змісту документа та його практичного застосування.

Лише 7,3% респондентів зазначили, що нічого не чули про Кодекс академічної доброчесності. Невелика частка таких відповідей свідчить про достатньо широкий рівень поширення інформації щодо академічної доброчесності серед здобувачів освіти.

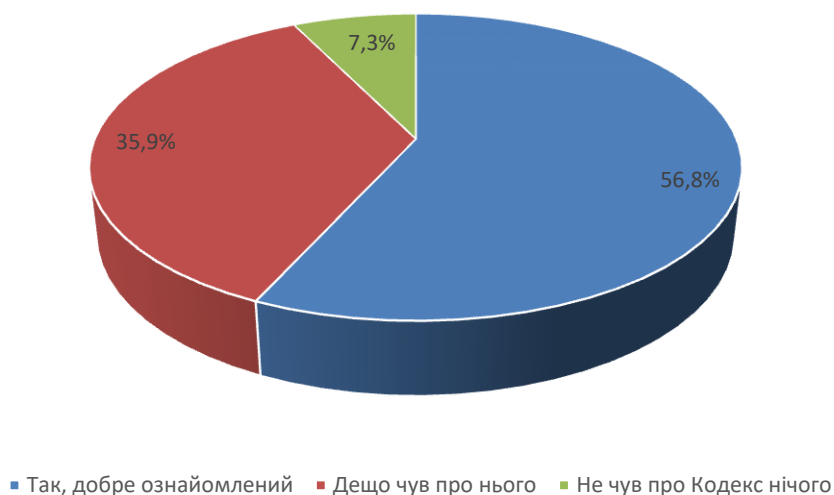

Рис. 35. Чи ознайомлені Ви зі змістом Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»?

Загалом результати демонструють високий рівень поінформованості здобувачів щодо Кодексу академічної доброчесності та його основних положень. Сукупно 92,7% респондентів певною мірою ознайомлені з цим документом, що підтверджує ефективність заходів університету з формування культури академічної доброчесності. Водночас доцільно продовжувати інформаційно-роз'яснювальну роботу з метою поглиблення знань студентів про принципи та стандарти академічної етики.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження щодо оцінки якості освітнього процесу здобувачами вищої освіти НУ «Запорізька політехніка» у 2025/2026 навчальному році можна зробити висновок, що освітній процес в університеті загалом оцінюється здобувачами позитивно. Більшість респондентів відзначає відповідність навчання очікуванням, належний рівень організації освітнього процесу, достатню прозорість процедур оцінювання, високий професійний рівень викладачів та сприятливе освітнє середовище.

За блоком «Навчальна та наукова діяльність» результати опитування свідчать про загалом високий рівень задоволеності здобувачів змістом і організацією навчання. Більшість опитаних позитивно оцінює відповідність освітньої програми очікуванням, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, перелік вибіркових дисциплін, організацію практичної підготовки та корисність практики для майбутньої професійної діяльності. Це свідчить про те, що освітні програми загалом відповідають потребам здобувачів і забезпечують умови для набуття необхідних компетентностей.

Водночас у цьому блоці виявлено напрями, які потребують подальшого вдосконалення. Частина здобувачів лише частково задоволена переліком вибіркових дисциплін і процедурою їх вибору, що вказує на потребу регулярного оновлення вибіркових компонентів та кращого інформування студентів про можливості індивідуалізації навчання. Також потребує посилення інформаційна робота щодо процедур визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, програм міжнародної академічної мобільності та процедури оскарження результатів оцінювання. Окремої уваги потребує активізація залучення здобувачів до науково-дослідницької роботи, участі в конференціях, конкурсах, наукових гуртках і дослідницьких проєктах.

За блоком «Оцінка якості освітнього процесу» результати дослідження демонструють високий рівень довіри здобувачів до викладачів та організації освітнього процесу. Переважна більшість респондентів вважає викладачів професіоналами високого рівня, а взаємини з ними характеризує як доброзичливі, конструктивні та довірливі. Це свідчить про сформоване позитивне освітнє середовище, наявність ефективної комунікації між здобувачами та науково-педагогічними працівниками, а також про реалізацію принципів студентоцентрованого навчання.

Позитивно оцінюється також доцільність залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів і потенційних роботодавців. Такий результат підтверджує запит здобувачів на посилення практичної спрямованості навчання, розширення співпраці з професійним середовищем і наближення змісту освітніх компонентів до реальних потреб ринку праці. Водночас доцільно продовжувати роботу з модернізації матеріально-технічної бази, оновлення навчально-методичного забезпечення, розширення доступу до сучасного програмного забезпечення, обладнання та цифрових ресурсів.

Окремої уваги потребує підвищення рівня обізнаності здобувачів щодо механізмів врегулювання конфліктних ситуацій, можливостей звернення по допомогу та участі в перегляді освітніх програм. Хоча більшість респондентів орієнтується на внутрішні механізми підтримки, зокрема кураторів, деканати та кафедри, частина здобувачів недостатньо поінформована про відповідні процедури. Тому важливо продовжувати системне інформування студентів про їхні права, канали комунікації, порядок подання пропозицій і механізми впливу на якість освітнього процесу.

За блоком «Дотримання академічної доброчесності» результати опитування свідчать про загалом сприятливу ситуацію в університетському середовищі. Більшість здобувачів не стикалася з проявами хабарництва, плагіату, списування або необ'єктивного оцінювання, а випадки корупційних проявів мають поодинокий характер. Це свідчить про достатній рівень дотримання принципів академічної доброчесності та наявність в університеті системної роботи з формування академічної культури.

Водночас окремі прояви списування, плагіату та необ'єктивного оцінювання залишаються проблемними питаннями, які потребують постійної профілактичної роботи. Основними чинниками недоброчесної поведінки здобувачі освіти називають нестачу часу у здобувачів, які працюють, недостатню мотивацію до навчання та знецінення вищої освіти. Це свідчить про необхідність не лише контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, а й посилення мотиваційної, роз'яснювальної та виховної складової освітнього процесу.

Позитивним є те, що більшість здобувачів певною мірою ознайомлена з Кодексом академічної доброчесності НУ «Запорізька політехніка», а викладачі проводять роз'яснювальну роботу щодо недопущення плагіату. Водночас доцільно забезпечити більш рівномірне висвітлення питань академічної доброчесності в межах усіх освітніх компонентів, активніше інформувати здобувачів про роботу електронного репозитарію кваліфікаційних робіт, правила цитування, відповідальність за порушення та доступні механізми захисту прав здобувачів.

Узагальнюючи результати дослідження, можна зазначити, що система забезпечення якості освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» функціонує на належному рівні та загалом позитивно сприймається здобувачами освіти. Основними сильними сторонами є професійність викладачів, доброзичливий характер взаємодії зі здобувачами, прозорість значної частини процедур оцінювання, актуальність освітніх програм, практична спрямованість навчання та сформована культура академічної доброчесності.

Водночас подальше вдосконалення освітнього процесу доцільно спрямувати на підвищення активності здобувачів у внутрішніх опитуваннях, розширення можливостей вибору дисциплін, активізацію студентської науки й академічної мобільності, посилення інформування щодо процедур апеляції та врегулювання конфліктів, модернізацію матеріально-технічного забезпечення, а також поглиблення роботи з формування культури академічної доброчесності. Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню якості освітнього процесу, зміцненню довіри здобувачів до університету та розвитку студентоцентрованого освітнього середовища.